

6095.

Kangasala.

- Alueilta D 2, D 3, E 2 ja E 3 löydettiin vielä seuraavat esineet:
107. Poltettuja luita, jotka painavat yhteensä 1,090 kg.
108. Viisi polttamatonta luupalaa.
109. Sieran katkelma; 1,8 cm pituinen.
110. Kolme katkelmaa spiraalisormuksesta, jonka keskiosa on litteä ja leveä.
111. Pieni rautainen rengas.
112. Pronssitönkki.
113. Kaksi yhteensulanutta läpikuultavaa sinistä lasihelmeä.
114. Kaksi samanlaista lasihelmeä.
115. Joukko pieniä sitanpaloja.
116. Joukko hiilenpalasia.
117. Maanäyte otettu kultturikerroksesta.

6096.

Pälkäne.

Esineet, jotka tohtori A. Hackman ja ylioppilas H. Donner kaivauttivat esille kesäkuussa 1912 Pälkäneen pitäjän Harhalan kvälän Värilän talon maalla olevasta Hinninmäestä. Ktso Hackmanin kertomusta M. T:lle, karttoja ja valokuvia sekä nr. 5966: 1 - 7.

Kansanvaellusajalta ja myöhemmältä rautakaudelta.

Löydöt alueelta A 1.

1. Kaksivartinen pronssinen solki samaa

6096.

Pätkä.

muotoa kuin Hackman-Heikel, Vorgesch. Altertümer 39:11 mutta sitä isompi; tulessa vahingoittunut; 4,1 cm pituinen; l.k. 1 mustasta maakerroksesta.

2. Rautainen lävistin; 9,5 cm pituinen;

1. noin kohdalta 2 nostettua maata seulottaessa.

3. Saviastianpala; l. k. 3.

Löydöt alueelta B 1.

4. Kolme saviastianpalaa: l. kohdalta 4.

5. Ison ja paksun saviastian reunapala; l. k. 5.

6. Puolisilinterinmuotoinen rautainen reuna-
kisko, ehkä miekan- tai veitsentupen reu-
nasta; katkonainen; nykyinen pituus 5,9 cm;
1. noin k. 5. otettua maata seulottaessa.

7. Pieni pala viheriäisenruskeasta lasi-
pikarista luultavasti samaa muotoa kuin pi-
kari Vendelistä, Montelius, Forntiden I, si-
vu 230 (Sveriges Historia I, sivu 201) tai
Kisa, Das Glas im Altertum, III, kuva 387;
l. k. 5 läheisyydestä.

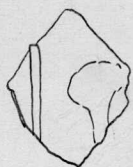
8. Pronssipalanen; l. kuin nr. 7.

9. Pronssisen reunasilan pala; ehkä juo-
masarvesta ?; pi-
tuus päästä päähän
6,95 cm; l. kuin nr. 7.

10. Avonainen pronssinen rengas; neliskul-
mainen läpileikkaus; suurin läpimitta 3,05
cm; l. k. 6 pienen kiven alta.

11. Rautavartaan katkelma, jonka toinen pää
on puolikehän muotoiseksi väännetty; 3,7 cm
pituinen; l. k. 7 kivikerroksen alta.

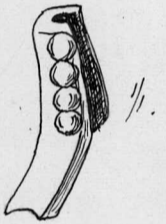
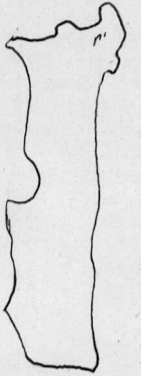
12. Pieni pronssikierros; l. k. 8.

6096.

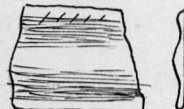

Pälkäne.

13. Valkoinen, sinisenviheriäisillä aaltoviivoilla ja punaisilla pisteillä koristettu emaljihelmi; suurin läpimitta 1,8 cm; l. k. 9 noin 17 cm maanpinnan alta.
14. a) Rautainen veitsenteränruoto (?); 4 cm pituinen; l. k. 10 noin 18 cm maanpinnan alta.
b) Kapea katkonainen rautalevy; ehkä hihnan soljen kisko; 4,7 cm pituinen; l. k. 10 läheisyydestä.
c) Rautavartaan katkelma; 4,8 cm pituinen; l. kuin edellinen.
15. Katkonainen pronssinen esine, sitä muotoa, kuin kuva osoittaa: pienet kuvalla näkyvät kuhmut ovat vaan yhdellä sivulla; 2,9 cm pituinen; l. alueesta B 1 otettua maata seulottaessa.
16. Suppilonmuotoinen esine rautapeltistä; 10 cm pituinen; l. kuin edellinen.
17. Ruuvimuotoinen osa hopeisesta kaularenkaasta ehkä samaa muotoa kuin Riga Katalog 16 kuva 3; katkelman pituus 2,6 cm; l. kuin nr 15 ja 16. Vrtaa nr. 44
- Löydöt alueelta A 2.
18. Elävänpäällä koristettu pronssinen rannerenkaan pää; katso kuvaa; katkelman pituus 4,3 cm; l. k. 11 turpeen alta.
19. Nykyaikaisen vaalean vihერიäisen lasipullon paloja; l. k. 12 noin 30 cm maanpinnan alta.
20. Väännetty veitsenterä ilman ruotoa; pituus päästä päähän 10,5 cm; l. k. 12 a) kilvatomuksen alta noin 16 cm maanpinnan alta.

*Formmuseumsförningen
Tidskrift. Band 26.
pag. 210. fig. 13.*

6096.

- Pälkäne. 21. Rautainen pienoiskirves sitä muotoa kuin kuva osoittaa; 5,1 cm pituinen; 1. k. 12 b kiven alta.
22. Pronssinen rannerenkaan (?) katkelma; pitkin keskikohtaa sekä reunoja juoksee 3 harjanta; katso kuvaa; katkelman pituus 1,8 cm; 1. k. 13.
23. Rautaisen renkaanmuotoisen soljen puolikas; soljen päät ovat ylöspäin kierretyt; suurin läpimitta 4,8 cm; 1. k. 13 läheisyydestä otettua maata seulottaessa.
24. Veitsenterä; 7 cm pituinen; 1. k. 14.
25. a) Ruodolla varustettu pieni rautainen nuolenterä; 5,7 cm pituinen, sekä b) pieni rautakatkelma ehkä veitsen ruodosta; 2,4 cm pituinen; 1. alueelta A 2 otettua maata seulottaessa.
26. Samanlainen pronssikatkelma kuin nr. 22; luultavasti samaan esineeseen kuuluva; 1,5 cm pituinen; 1. kuin nr. 25.
- Löydöt alueelta B 2.
27. Pronssikierros; 1. k. 15.
28. Rautainen katkonainen naula sekä pienen rautavartaan katkelma; 1. k. 15 läheisyydestä.
29. Kapean poikkileikkaukseltaan kolmikulmaisen pronssivartaan katkelma; 2,5 cm pituinen; 1. k. 15 läheisyydestä.
30. Saviastian pala; 1. k. 16.
- Löydöt alueelta B 3.
31. Kaksi rautaisen veitsenterän katkelmaa; 1. k. 17.
32. Rautaisen veitsenterän katkelma, 7,8 cm

Ns. 26.

6096.

Pätkäne.

pituinen; l. k. 18 noin 10 cm turpeen alta.

33.

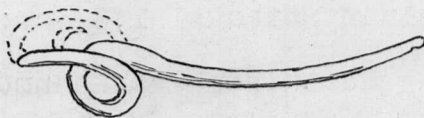

Pieni kaksivartinen pronssinen soljenki; katso kuvaa; 3 cm pituinen; l. k. 19 noin 15 cm turpeen alta.

*Journ. Minnesot. Tidkskrif
band 26. pag. 210. fig. 9.*

34.

Rautainen soljen paljin; katkonainen; pituus 5,9 cm; l. k. 20 noin 15 cm turpeen alta.

35.

Katkelma kapeata spiraalikierteisestä pronssivartaasta tehdystä rannerenkaasta; läpileikkaus on kolmikulmainen; pituus 6,2 cm; l. k. 21 noin 15 cm maanpinnan alta.

36.

Saviastianpala; l. k. 22.

37.

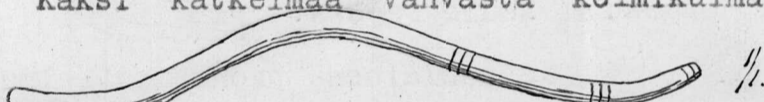
Pronssikierukka; l. k. 23 noin 10 cm turpeen alta.

38.

Leveä litteä pronssikierukka; l. k. 24.

39.

Kaksi katkelmaa vahvasta kolmikulmaisesta pronssivartaasta tehdystä rannerenkaasta; säilynyt pää on koristettu yhteensuuntaisilla poikkiviivoilla; l. k. 25 noin 17 cm turpeen alta.

40.

Iso rautainen veitsi, koristettu viivoilla ja "häränsilmillä"; 28,1 cm pituinen;

nen; väännetty; l. k. 26 kohdan kivikerroksen väliltä.

41.

Rautainen veitsenterä ruotoineen; 16,4 cm pituinen; l. k. 27 kohdan kivikerroksen väliltä.

42.

Rautainen rengas; suurin läpimitta 7,8 cm; l. k. 28 kivikerroksen alta noin 15 cm turpeen alta.

6096.

Pätkä.

Löytö alueelta B 4.

43. Ison rautanaulan pää; katso kuvaa;
1. k. 30.

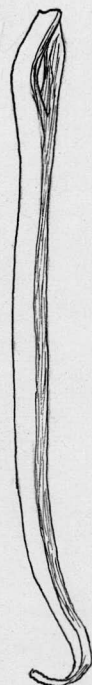
Löytö alueelta C 3.

44. Katkelma hopeisesta kaularenkaasta, luultavasti samaa päämuotoa kuin Riga Katalog t. 16 kuv. 3; mahdollisesti on katkelma nr. 17 myöskin kuulunut samaan renkaaseen; katkelman pituus 11,6 cm; 1. k. 31 kiven päältä noin 10 cm maanpinnan alta.

45. Kaksi palaa kupuraa rautalevystä, mahdollisesti osia kilvenkupurasta (?); 1. k. 32.

46. Pitkä kapea rautainen remelin päatekisko, jonka alainen pää muodostaa koukun; 9 cm pituinen; 1. k. 33 turpeen alta.

47. Leveän ohuen pronssisen rannerenkaan pää; katso kuvaa; katkelman pituus 4 cm; 1. k. 34 noin 12 cm turpeen alta.

48. Leveästä kolmikulmaisesta pronssivartaasta tehty spiraalisormus 1,9 cm; 1. k. 35 ison kiven vierestä ja noin 10 cm maanpinnan alta.

49. Pitkä pronssikierukka; 1. k. 35 läheisyydestä.

50. Pieni pronssikierukka; 1. k. 36.

51. Hillipaloja; 1. k. 36 turpeen alta.

52. Pitkä putkellinen rautainen ruoskan varsi; jonka puolikuunmuotoisesta toisesta päästä riippuu rautainen rengas; noin 36,3 cm pituinen; 1. k. 37 noin 20 cm maanpinnan alta.

*Forminnef. Tidsskrift
pag. 210 fig. 11.*

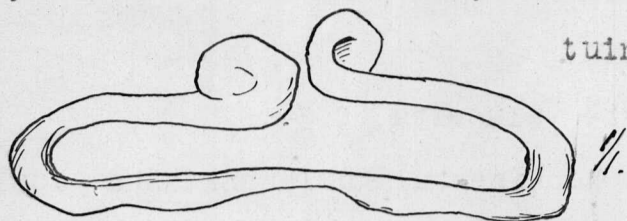
*Forminnef. Tidsskrift
pag. 210 fig. 14.*

*Forminnef. Tidsskrift
pag. 210 fig. 7.*

6096.

Pätkä. 53. Pronssikierukka; l. k. 37 läheisyydestä nostettua maata seulottaessa.

54. Tulusrauta, katso kuvaa, 7,4 cm pituinen; l. k. 38.

55. Kolme rautalevyä, ehkä rautaisen padan tai vadin paloja; suurimmassa on katkennut neula; l. k. 39. N. 40 cm. m.p.a.

56. Pronssisen reunakiskon katkelma; 4 cm pituinen; l. k. 39 läheisyydestä.

57. Pronssikierukka; l. k. 40 syväältä, issomman kiven vierestä.

58. Hiilen paloja l. edellisen läheisyydestä.

59. Rautaisen soljen kehä; pituus 3 cm; l. k. 40 läheisyydestä otettua maata seulottaessa.

Löytöjä alueesta D 3.

60. Tulessa vääntynyt pronssinen remelin päatekisko, koristettu yhteensuuntaisilla viivoilla, pituus 4,6 cm; l. k. 45 noin 25 cm maanpinnan alta.

*Fornminnesförbundet
Fedeheft pag 110
fig. 16.*

61. Neljä saviastianpalaa; l. k. 42 kivilatomuksen alta.

62. Pieni rautainen hihnansolki, 1,9 cm pituinen; l. k. 42 läheisyydestä.

63. Katkelma luultavasti samasta tai ainakin samanlaisesta pronssisesta rannerenkaasta kuin nr 47; l. k. 42 läheisyydestä.

64. Pyöristetyn kuution tapainen kivi, vahingoittunut; suurin läpimitta 6,7 cm; vrtaa Hackman, Die Ältere Eisenzeit t. 14 kuv. 8; l. k. 39 ja 45 läheisyydestä yli 40 cm sy-

6096.

Pätkä.

vyydestä.

65. Samanlainen hyvin säilynyt kivi, suurin läpimitta 5,75 cm; l. k. 43 noin 40 cm maanpinnan alta; ison kiven vierestä.
66. Pienen taltan tapainen rautavarras; 6,2 cm pituinen; l. k. 44, noin 35 maanpinnan alta.
67. Saviastianreunapala l. k. 44 läheisyydestä.
68. Vahva kapea lattea rautakatelma; ehkä miekan tai ison veitsen ruoto; 11 cm pituinen; l. k. 41 noin 40 cm maanpinnan alta; ison kiven alta.
69. Hillienpalasia l. k. 40 läheisyydestä.
70. Pronssisen rannerenkaan katkelma samaa muotoa kuin nr. 22 ja 26; 1,3 cm pituinen; l. k. 45 läheisyydestä otettua maata seulottaessa.
71. Tulessa vahingoittunut samanlainen kivi kuin nrt 64 ja 65; suurin läpimitta 6,9 cm; l. alueelta D 3.

Lisäys löytöihin alueesta B 2.

72. Rautainen kaksoiskisko; 2,9 cm pituinen; l. k. 16 a.

73. a) Väännetty päässä leveä, toisessa kapea rautalevy, joka on varustettu rautarenkaalla; ehkä yksinkertainen solki; 4,3 cm pituinen; sekä
- b) Kaksi rautapalaa; l. k. 16 a läheisyydestä otettua maata seulottaessa.
74. Saviastianpala; l. kuin edelliset.

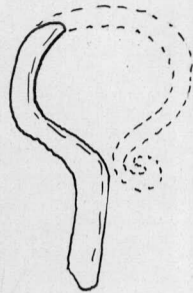

6096.

Pälkäne.

Lisäys löytöihin alueesta A 2.

75. Katkelma pyöreästä pronssisesta kupurasoljesta Appelgrenin tyyppiä C; 1. k. 11 a.
76. Rautakatelma nkä "rengasneulasta" ("Ringnadel mit Schneckenende tai "Hirtenstabnadel") 3,3 cm pituinen; 1. k. 12 a otettua maata seulottaessa.
- Maata seulottaessa löydettiin tutkitusta alueesta eri kohdista vielä seuraavat esineet.
77. Kapean pronssisen rannerenkaan tai kaularenkaan pää, koristettu kuusenoksaaiheilla ja yhteensuuntaisilla viivoilla; 2,9 cm pituinen.
78. Pronssinen reunankiskon pala; samanlainen kuin nr. 9; pituus 4 cm.
79. Sulanut pronssimöhkäle, kuusi pronssikierukkaa sekä katkelma pronssisormuksesta (?)
80. Veitsenterä, nauvoja ja rautalevyjä, yhteensä 13 kappaletta.
81. Läpikuultava vaaleanvihertiäinen lasihelmi, koristettu kolmevärisillä silmäkkeillä ja kehillä; 1. sitä maata seulottaessa, jonka talonomistaja Värilä syksyllä 1911 oli vienyt löytöpaikalta riihen taakse kuopan täyttääkseen.
82. Noin 30 saviastainpalaa.
83. Suuri joukko pajankuonanpaloja; 1. hajallaan tutkitusta alueesta.
84. Pala poltettua savea.
85. Uudenaikainen savupiipun pesä.
86. Poltettuja luita, jotka yhteensä painavat 1,217 kg.
87. Neljä katkelmaa isosta lehmän (?) sääriluusta ja kaksi ² hammasta.
88. Näyte kulttuurikerroksesta tutkitussa alueessa.

6096.

Pälkäne. 89.

Näyte alueen hiekkapohjasta.

Ostetut esineet.

90. Pronssinen hevosenkengän- tai renkaanmuotoinen solki samaa tyyppiä kuin Hackman-Heikel, Vorgesch. Alttertumer taulu 40, kuv. 21; suurin läpimitta 6,8 cm.

Esine ostettiin työmieheltä Heikki Soinilta, joka oli löytänyt sen pari vuotta sitten kaivaessaan kuoppaa hevostierroksen pylvästä varten lähellä yllämainittua kohtaa nr. 39.

Kivikaudelta.

91. Tasataltta tai pieni oikokirves; melkein neliskulmainen poikkileikkaus, huolellisesti hiottu paitsi niskalta; 8,2 cm x 3,5 cm x 2,2 cm.

Esine on löydetty Pälkäneen Hiltalsmäen kylän alueelta Ruokolan kartanon maalta hiekkamaasta mäenrinteeltä noin 1 km. Pinteleen pohjoiselta rannalta pohjoiseen päin, rannan ja maantien väliltä, Kollolan kylän läheisyydestä. Saatu eräältä nuorelta herralta A. Tammelande, joka asui Ruokolan kartanossa.